

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1934.

Ljubljana, 15. junija 1934.

Štev. 5.

33.

Homilija

sv. Očeta Pija XI. v vatikanski baziliki 11. marca 1934
na čast sv. Ludoviki de Marillac.*

Venerabiles fratres, dilecti filii!

Post piissimum obitum Ludovicae de Marillac, quam dudum aeternae beatitudinis compotem sollemni ritu declaravimus, cum sanctissimus ille vir Vincentius a Paulo, qui eam et discipulam et quasi filiam carissimam habuerat, praeclaras eius laudes praedicaret, eiusque imaginem ad vivum effingeret, eam, hanc Apostoli gentium veluti scalpro expressam sententiam usurpantem, inducit: »Vivo autem, iam non ego; vivit vero in me Christus« (Galat. II. 20). Etenim caelestem sponsum, cui, post viri sui mortem, se totam dedere voverat, tam incensa caritate redamabat, ut iam non se nec sua quaereret, sed eius dumtaxat gloriam eiusque voluntatem. Sibi mori, ut Iesu Christo viveret; hoc unum fuit totius suae vitae propositum. Quamobrem, futurae aetatis suae cursum, qui non unam haberet humanae amplitudinis adipiscendae opportunitatem, ad Dei bene placitum eiusque famulatum quam diligentissime convertere; divitias, quibus afflueret, in pauperum levamentum erogare; egregias denique, quibus eniteret animi dotes, non ad fluxarum voluptatum adeptionem dirigere, sed ad proximorum doloribus medendum, ad aerumnas relevandas, ad corporis animique indigentis pro facultate opitulandum, in deliciis habuit. Atsi in multiformis eiusmodi perfectionis palaestra elaborando, omnium virtutum laudibus suum exornare animum, nulla interiecta mora, contendit, eo tamen potissimum spectavit, id assequi omni ope enisa est, ut flagrantiore in dies Iesu Christi amore et ipsamet et sibi credita religiosa familia inflammarentur.

»Caritas Christi urget nos« (II Cor., V, 14); mirabile hoc Apostoli Pauli effatum totius vitae suae totiusque voluit operae suae insigne ac normam. Etenim hac christianae legis virtute principe aestuans, auctiore

* Na priprošnjo bl. Ludovike de Marillac je bila v Ljubljani dne 29. januarja 1926 čudežno ozdravljena usmiljenka s. Veronika Hočevar. Čudež je potrdila sv. kongregacija obredov in ga sprejela med dva čudeža, ki sta potrebna za proglašenje blaženega svetnikom.

usque amore in Deum rapiebatur; in puellarum vero animos — quas, Vincentio a Paulo auspice ac magistro, religiose educandas instituendasque suscepit — impensam eiusmodi caritatem et miseriarum omne genus sollicitudinem inducere atque transfundere totis viribus curavit. Videris nempe et eam et ab se conditam sororum familiam urbium pagorumque vias humili pioque adspectu concursare, atque inopum aegrotorumque adire domos, ut iisdem auxilium, remedium, solacium afferrent. Per nosocomia et valetudinaria, ubi tot homines ac mulieres elanguerent valetudine affecti, veluti caeli nuntias benefaciendo transire; neque orphanotropha negligere et publica pupillorum hospitia, easque hospitales domos, ubi expositi infantes exciperentur. In hos praesertim tenellos atque insontes primae aetatis flores, vel parentibus orbatos, vel ab iisdem, proh dolor, derelictos, maternum omnino gerebat animum. Eorum angeli procul dubio, qui perpetuo caelestis Patris faciem intuentur, sanctissimae huius viduae eiusque sociarum adspectu et opera laetabantur quam maxime!

Cum vero in Gallia esset civile bellum exortum, cumque inde non modo in exercituum ordines sed in tenuiorem etiam plebem gravissima proficiscerentur detrimenta, iisdem ad medendum ac pro facultate ad opitulandum praesto illae fuere. Quot milites igitur vulneribus confossi graviterque saucii, vel ad sanitatem reducti, vel ad mortem christiano more christianisque praesidiis oppetendam ab iisdem fuere omni nisu, ipsiusque cum vitae suae discrimine, apparatus! Quot famelici, in turbulenti-
tissima illa tempestate, et pro viribus saturati, et ad angustias per divina solacia forti animo tolerandas, erecti atque excitati! Neque in hoc tantummodo, licet latissimo, caritatis campo enituit Ludovicae de Marillac eiusque religiosarum sodalium sollicitudo atque opera. Sed in carceribus etiam, in ergastulis, in publicis custodiis, — eos, qui ad metalla damnati, eosque, qui ad remigum opus coacti essent, relevando et ad superna revocando consilia — mirabili prorsus modo refulsit. Atque sanctissima haec incepta, hunc caritatis ardorem, qui neque curis neque laboribus umquam parcat; frequentissimae ac succrescenti cotidie suboli suae quasi sacram hereditatem reliquit atque concredidit.

Habetis igitur, venerabiles fratres ac dilecti filii, cur ex novensili hac caelitate — cuius laudes per praecipua lineamenta adumbravimus — peropportunum vobis omnibus exemplum ad intuendum, ad imitandum sumatis. Cum enim ingravescentibus malis, quibus tam acriter nostra laborat aetas, nequiquam, per humana consilia, paria remedia adhibeantur, ad superna nobis est praesidia atque auxilia, precando operandoque, confugiendum. Quod legum iustitia, quod hominum curae sollicitudinesque saepenumero dare non possunt, hoc, ex nostra cuiusque navitate, divina praestet caritas; ea nempe caritas, qua incensa Ludovica de Marillac tot eximia patravit facinora; ea caritas, quae »patiens est, benigna est... non aemulatur, non agit perperam... omnia credit, omnia suffert, omnia sperat«; (I Cor., XIII, 4—7) ea denique caritas, qua, Iesu Christi vestigiis insistentes, miseros omnes veluti fratres complectimur, fovemus, solamur.

Reminiscamur dignam Ioanne Apostolo sententiam: »Praeceptum Domini est; si solum fiat, sufficit« (S. Hieron., De script. eccles., c. IX). Ita auspiciato eveniet ut ad Deo fruendum, qui caritas est (I. Ioan., IV, 16), tandem aliquando perveniamus omnes in aeterna beatitate. Amen.

34.

Ob 25 letnici Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

Letos je minulo 25 let, odkar je bilo med Slovenci uvedeno Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije kot prenovitev in nadaljevanje Slomškove Bratovščine sv. Cirila in Metoda za zedinjenje ločenih vzhodnih kristjanov s katoliško cerkvijo.

Škof Slomšek je s svojo skromno Bratovščino sv. Cirila in Metoda v kratkem času dosegel nepričakovano velike uspehe med Slovenci in med drugimi narodi ter prekosil vse druge podobne bratovščine in poskuse te vrste po vsem katoliškem svetu. Podobno so duhovniki in verniki ljubljanske škofije pred 25 leti sprejeli ACM s tako nenavadnim navdušenjem, da se je ta prenovljena bratovščina nepričakovano močno razširila skoraj v vseh župnijah ljubljanske škofije. V zvezi s katoliškimi Slovani in z drugimi katoliškimi narodi je ACM doseglo vodilno vlogo v delovanju katoliške Cerkve za zedinjenje ločenih vzhodnih kristjanov z vesoljno Kristusovo Cerkvijo.

Kakor v Slomškovi dobi, tako se je tudi v zadnjih 25 letih očitno dokazalo, da so katoliški Slovani in med njimi še posebej mali slovenski narod po božji Previdnosti poklicani, da v okviru vesoljne Kristusove Cerkve izvršujejo važno poslanstvo in tvorijo most za vrnitev vzhodnih narodov k vesoljni krščanski edinosti. Velehradski kongresi, ki jih je organiziralo ACM, so postali važno ognjišče vsega katoliškega delovanja za vesoljno edinost. Zato sedanji sv. oče Pij XI. spremlja te kongrese s posebno pozornostjo in naklonjenostjo, pošilja nanje svoje apostolske delegate in jih pozdravlja z lastnoročnimi apostolskimi pismi. Tako je z lastnoročnim apostolskim pismom pozdravil tudi kongres za vzhodno bogoslovje v Ljubljani, ki ga je priredilo naše ACM l. 1925.

Veliko važnost ACM za katoliško Cerkev in posebej za Slovence in Hrvate so tudi katoliški škofje Jugoslavije že večkrat poudarili. Že trikrat so v skupnih pastirskih listih prav toplo priporočili Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, namreč l. 1919, 1926 in 1927. Sveti oče Pij XI. je leta 1927 v apostolskem pismu jugoslovanskim škofom toplo priporočil, naj bo češčenje sv. Cirila in Metoda in delovanje v duhu ACM bistveni del našega verskega življenja. V tem duhu so jugoslovanski škofje v skupnem pastirskem listu dne 18. oktobra l. 1927 našo katoliško akcijo postavili pod posebno zavetje sv. Cirila in Metoda ter naročili, naj pospeševalci katoliške akcije vneto pospešujejo ACM.

V vojnih in povojnih težavah in zmešnjavah se je ACM v mnogih župnijah nekoliko zanemarilo ali celo popolnoma opustilo. Toda ACM je posebno v sedanjem času in v sedanjih razmerah tako važno in potrebno, da naj se ob njegovi 25 letnici v naši škofiji zopet poživi v vseh župnijah. Sedanja gospodarska stiska nas pri tem ne more resno ovirati. Saj so predpisani tako malenkostni članski prispevki (po pol Din na mesec), a revni člani so deležni vseh milosti te bratovščine, ako prispevajo še manjši znesek, ali celo, ako sodelujejo samo z molitvijo.

Naša diaspora na jugu potrebuje vnetega apostolskega sodelovanja vsega našega vernega ljudstva. Naša živa vera in živa katoliška zavest se mora pokazati tudi v tem, da bomo zmožni za samostojna podjetja v duhu ACM. Naj omenim samo namene naših oo. cistercijanov, ki žele vzgojiti apostolov za krščanski vzhod in posebej za Rusijo. Za tako veliko podjetje pa je potrebno molitveno sodelovanje vseh vernih Slovencev; potrebni so organizirani prispevki vsega slovenskega ljudstva.

Zato naročam, naj se letos ACM poživi v vseh župnijah in naj se uvede tudi v tistih, v katerih se je opustilo ali pa sploh še ni bilo uvedeno. Ker nobena večja akcija ne uspeva brez glasila, zato toplo priporočam list »Kraljestvo božje«, glasilo ACM.

Praznujmo pomembno 25 letnico ACM na ta način, da bomo letos še bolj slovesno slavili god sv. Cirila in Metoda. Prvo nedeljo meseca julija naj se še posebno goreče moli ura molitve v namen ACM.

V Ljubljani, dne 1. junija 1934.

† Gregorij,
škof.

Opomba: Zgornje misli naj se vernikom razložijo v pridigi na nedeljo po godu sv. Cirila in Metoda. Vse cerkvene nabirke te nedelje so za ACM in naj se pošljejo škofijskemu ordinariatu.

35.

Odloki o odpustkih.

Odpustki za evharistični dan. V mnogih krajih uvajajo v zadnjih časih enkrat ali večkrat na leto evharistični dan: od jutra do večera je sv. Rešnje Telo slovesno izpostavljeno v češčenje, sv. mašo darujejo v zahvalo za sv. Evharistijo, verniki prejemajo sv. obhajilo, duhovniki z govori utrjujejo v ljudeh vero v najsvetejši zakrament, bude v njih dušah upanje in vnemajo njih srca z ljubeznijo do Gospoda pričujočega pod evharističnimi podobami; tako verniki s svojimi mašniki dajo Gospodu zadoščenje za krivice, ki mu jih izgubljeni in nehvaležni prizadevajo prav v tem zakramentu.

Da bi se ta pobožni običaj bolj in bolj širil, je Pij XI. 6. aprila 1934 dovolil za evharistični dan tiste odpustke, s katerimi je 24. julija 1933 obdaril štirideseterno molitev v čast sv. Rešnjemu Telesu. Popolni odpustek more dobiti, kdor opravi izpoved ter prejme sv. obhajilo in v cerkvi, kjer je ta dan sv. Rešnje Telo slovesno izpostavljeno, moli pet Očenašev, Zdravamarij, Čast bodi ter en Očenaš, Zdravamarijo, Čast bodi v papežev namen. Odpustek petnajst let pa more dobiti, in sicer tolikokrat kolikorkrat, kdor vsaj s skesanim srcem obišče cerkev ter tu moli v papežev namen. (S. Poenit., decr. 10. apr. 1934: AAS 1934, 243.)

Odpustek za počaščenje sv. Križa. Pij XI. je 16. marca 1934 dovolil vsem vernikom odpustek petsto dni za vselej, kadar vsaj s skesanim srcem in pobožno izgovore invokacijo: Pozdravljen, o presveti Križ, edini ti nam up deliš (O Crux, ave, spes unica); popolni odpustek pod navadnimi pogoji pa more dobiti, kdor to pobožno vajo opravlja vsak dan ves mesec. (S. Poenit., decr. 20. mart. 1934: AAS 1934, 244.)

Družba treznosti.

Fratres, sobrii estote et vigilate! Tako kliče sv. Peter vsemu krščanskemu svetu. Te besede pa nalagajo zlasti duhovnikom skrb, da bi bili vsi kristjani trezni. Dušno pastirstvo brez skrbi za treznost je precej prazno delo. Kjer ni treznosti, ni prave vere, ni krščanske ljubezni, ni prave vzgoje otrok.

V najnovejši dobi poudarja svet neprenehoma evgeniko. In po pravici! Toda evgenike brez treznega življenja ni!

Nedavno so na nekem vzgojnem sestanku dokazovali, da je v Jugoslaviji nad 100.000 pohabljenih otrok. Odkod ta žalostna prikazen? Večinoma od nezmernega uživanja alkoholnih pijač. Dobro drevo rodi dober, zdrav sad; slabo drevo rodi slab plod. Alkoholiziran oče ne more imeti zdravega potomstva. Odtod toliko gorja pri posameznikih, v družinah in občinah!

Zato je sveta dolžnost dušnih pastirjev, da širijo treznost. V ljubljanski škofiji je »Družba treznosti« celo zapovedana. In vendar je še mnogo župnij, kjer se ne ganejo in s to družbo še niso pričeli. Praznik sv. Janeza Krstnika nas kliče na delo. Vsi dušni pastirji naj na ta praznik, ki pade letos na nedeljo, govore za treznost in naj opozarjajo vernike na žalostne posledice nezmernosti ter jih ogrevajo za čednostno življenje. Fratres, vigilate!

Vodstvo »Društva treznosti«.

Št. 1477.

37.

Izobešanje državne zastave.

V zvezi s svojim dopisom z dne 2. maja 1933 in 19. januarja 1934 (vide Škof. list 1934, str. 28) v zgornji zadevi je kr. banska uprava v Ljubljani dne 29. marca 1934, Pov. II./2, No. 613/2, semkaj še naslednje naznanila:

»Ministrstvo notranjih poslov, oddelek za državno zaščito je s Pov. I. br. 8247 z dne 8. marca 1934 sporočilo nastopno:

Ministrstvo notranjih poslov je zaprosilo ministrstvo pravde za mišljenje, in sicer v zvezi zaprosenega pojasnila od neke kr. banske uprave, ali je po zakonu obvezno izobešanje državnih zastav na cerkvah na državne praznike; dobilo je sledeče obvestilo:

V odgovor na spis Pov. br. 51.667 z dne 2. t. m. je ministrstvu pravde čast obvestiti to ministrstvo, da je ono mišljenja, da izobešanje državnih zastav na cerkvah (hramih) na praznike ni obvezno, in sicer v smislu § 9. zakona o praznikih.

Čast mi je prednje dostaviti tej upravi na znanje in nadaljnje poslovanje.«

To se objavlja vsem župnim uradom v vednost.

V Ljubljani, dne 8. junija 1934.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Prekoračenje državne meje na nedopustnih mestih.

Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani je z dopisom od dne 30. aprila 1934 II. No. 11.128/1 poslala semkaj naslednji razglas:

»Vedno češče se dogajajo vsega obžalovanja vredni primeri, da je ob nameravanem prekoračenju državne granice po necarinskih potih in na nedopustnih mestih kdo ustreljen od straž granične trupe, ker se ni pokoraval glasnemu pozivu straže. Državna granica mora iz razumljivih razlogov biti ter je tudi strogo zastražena, da je neopažen prehod skoraj nemogoč. Straže pogranične trupe so po predpisih primorane streljati za onim, ki se ponovnemu pozivu »stoj« ne pokorava. Večinoma so tihotapci, ki mnogokrat le zaradi malega dobička, izrabljajoč temo in zastrti ali težko pristopni teren, ali posamič, ali v skupinah, na tako drzen način tvegajo življenje. Mnogo je pa med ustreljenimi žrtvami tihotapske strasti in usodne lahkomišelnosti rodbinskih očetov in celo takih, ki jim sicer ni sile za preživljanje. Nesrečne skušnje pa, kakor je videti, še niso izučile obmejnega prebivalstva.

Svari se tedaj, in obmejno prebivalstvo naj se tudi samo med seboj svari in poučuje, da naj se ne skuša prekoračevati državne meje po necarinskih potih in na nedopustnih mestih. Kdor pa bi le bil zaloten, naj se pokorava pozivu straže ter naj se na klic: »stoj« takoj ustavi, ker si s tem zavaruje svoje življenje. Red na državni meji pa zahteva tudi naš ugled in narodni ponos poleg naših bitnih državnih interesov.«

O tem se vsi župni uradi in dušni pastirji, zlasti še oni v obmejnih krajih škofije, obveščajo z naročilom, da na primeren način na to opozorijo ljudstvo.

V Ljubljani, dne 8. junija 1934.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Cerkvene starine.

Škofijskemu ordinariatu v Ljubljani je bilo sporočeno, da nekatere cerkve še vedno prodajajo cerkvene predmete agentom, ki hodijo iz kraja v kraj in kupujejo starino.

Nedavno je dobil starinar v Ljubljani cel oltar. Očividno ta ni mogel izvirati od drugod, kakor iz kake cerkve.

Zato se na prepoved prodaje cerkvenih predmetov brez dovoljenja škofijskega ordinariata vnovič opozarja.

V Ljubljani, dne 15. junija 1934.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

40.

Duhovne vaje za duhovnike.

Skupne duhovne vaje za duhovnike bodo letos v Zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano od 16. do 20. julija.

Gg. duhovniki, ki se žele udeležiti teh skupnih duhovnih vaj, naj se prijavijo ali škofijskemu ordinariatu ali naravnost vodstvu Zavoda sv. Stanislava.

41.

Razne objave.

Določila za sprejem v škofijsko duhovsko semenišče v Ljubljani so razvidna iz lanske objave v Škofijskem listu na str. 46 in veljajo tudi za leto 1934.

Določila za sprejem v škofijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano so razvidna iz lanske objave v Škofijskem listu na str. 47 in veljajo tudi za leto 1934.

Orglarska šola v Ljubljani. Mnogi župni uradi dolgujejo dolžni prispevek za l. 1934, nekateri tudi za l. 1933. Vsem tem se naroča, naj pripadajoče zneske takoj nakažejo po položnicah, ki so jih svoj čas prejeli.

42.

Slovstvo.

Kateheze za prvence. Priprava za prvo spoved, za prvo obhajilo in za birmo. Izdalo Društvo slovenskih katehetov. II. izdaja. V Ljubljani 1934. Založil škofijski ordinariat v Ljubljani. Cena 10 Din. — Ker je prva izdaja pošla, je bila potrebna druga izdaja, ki je v mnogočem izpopolnjena in bo dobro služila katehetom, ki bodo brez dvoma vsi segli po njej.

Dr. Conrad Gröber: Die Mutter. Wege, Kraftquellen und Ziele christlicher Mutterschaft. Herder, Wien, Wollzeile 33, in Freiburg im Breisgau. Kart. 2 MK, vez 4 MK. — Dragocena knjiga freiburškega nadškofa Gröberja. Dobro bi služila vsakemu vzgojitelju, pa tudi našim nevestam, materam in družinam. Priporočamo.

Št. 2307.

43.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisujeta župniji: Dobráva pri Kropi v radovljiški dekaniji in Preloka v semiški dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti in poslati na škof. ordinariat v Ljubljani.

Rok za vlaganje prošenj se zaključi 15. julija 1934.

V Ljubljani, dne 13. junija 1934.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Za papeževega tajnega komornika je bil imenovan dr. Ciril Ažman, gimn. profesor verouka v Novem mestu.

Imenovana sta bila: Franc Vavpetič, kaplan v Šenčurju pri Kranju, za upravitelja te župnije, in Jožef Oceppek, župnik v Ovsišah, za ekskurendo-upravitelja župnije Dobrava pri Kropi.

Umrla sta: Janez Klavžar, župnik na Dobravi pri Kropi, dne 30. maja 1934 v starosti 52 let, in Ivan Piber, župnik v Šenčurju pri Kranju, v Ljubljani dne 10. junija 1934, v starosti 69 let (pokopan v Šenčurju pri Kranju). — Naj v miru počivata!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 15. junija 1934.

Ignacij Nadrah, s. r.,

gen. vikar.

Jože Jagodic, s. r.,

v. d. ravn.

Vsebina: 33. Homilija na čast sv. Ludoviki. — 34. Ob 25 letnici Apostolstva sv. Cirila in Metoda. — 35. Odloki o odpustkih. — 36. Družba treznosti. — 37. Izobešanje državne zastave. — 38. Prekoračenje državne meje na nedopustnih mestih. — 39. Cerkvene starine. — 40. Duhovne vaje za duhovnike. — 41. Razne objave. — 42. Slovstvo. — 43. Konkurni razpis. — 44. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — **Odgovorni urednik:** Jože Jagodic.
 Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.